

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 10.10.2024
COM(2024) 448 final

2024/0247 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU waarbij de Republiek Oostenrijk wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

TOELICHTING

Overeenkomstig artikel 395, lid 1, van Richtlijn 2006/112/EG van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde¹ (“de btw-richtlijn”) kan de Raad op voorstel van de Commissie met eenparigheid van stemmen elke lidstaat machtigen bijzondere, van de bepalingen van deze richtlijn afwijkende maatregelen te treffen, teneinde de belastinginning te vereenvoudigen of bepaalde vormen van belastingfraude of -ontwijking te voorkomen.

Bij brief, ingekomen bij de Commissie op 20 maart 2024, heeft Oostenrijk verzocht om een maatregel te mogen blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van de btw-richtlijn, teneinde de btw op goederen en diensten die door een belastingplichtige voor meer dan 90 % voor zijn eigen privédoeleinden of voor de privédoeleinden van zijn werknemers, dan wel in het algemeen, voor andere dan bedrijfsdoeleinden of niet-economische activiteiten worden gebruikt, van het recht op aftrek uit te sluiten. Bij het verzoek ging een verslag over de toepassing van deze bijzondere maatregel, dat ook een evaluatie omvatte van de procentuele opsplitsing ter zake van het recht op aftrek van de btw, zoals vereist krachtens artikel 2 van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU² van de Raad, zoals gewijzigd bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1779³ van de Raad.

Overeenkomstig artikel 395, lid 2, van de btw-richtlijn heeft de Commissie de overige lidstaten bij brief van 16 mei 2024 van het verzoek van Oostenrijk in kennis gesteld. Bij brief van 17 mei 2024 heeft de Commissie Oostenrijk meegedeeld dat zij over alle gegevens beschikte die zij nodig achtte voor de beoordeling van het verzoek.

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Overeenkomstig artikel 168 van de btw-richtlijn mag een belastingplichtige de btw op de goederen en diensten die hij voor zijn belaste handelingen aanschafft, in mindering brengen. Overeenkomstig artikel 168 bis, lid 1, van de btw-richtlijn is de btw over uitgaven in verband met onroerend goed dat deel uitmaakt van het vermogen van het bedrijf van een belastingplichtige en zowel voor bedrijfsdoeleinden als andere dan bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt, slechts aftrekbaar naar evenredigheid van het gebruik ervan voor de bedrijfsactiviteiten van de belastingplichtige. Overeenkomstig artikel 168 bis, lid 2, van de btw-richtlijn kunnen de lidstaten deze regel ook toepassen op uitgaven in verband met andere door hen gespecificeerde goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen.

Overeenkomstig artikel 395 van de btw-richtlijn kunnen de lidstaten bijzondere maatregelen toepassen die afwijken van de bepalingen van de btw-richtlijn, om de inning van de btw te vereenvoudigen of bepaalde vormen van belastingontduiking of -ontwijking te voorkomen, mits zij daartoe door de Raad gemachtigd zijn.

¹ PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1.

² Uitvoeringsbesluit (2009/1013/EU) van de Raad van 22 december 2009 waarbij de Republiek Oostenrijk wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 168 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 348 van 29.12.2009, blz. 21).

³ Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1779 van de Raad van 5 oktober 2021 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU waarbij de Republiek Oostenrijk wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 168 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 360 van 11.10.2021, blz. 120).

Oostenrijk heeft verzocht om een bijzondere maatregel in afwijking van de artikelen 168 en 168 bis van de btw-richtlijn te mogen blijven toepassen, waarbij het land de btw op goederen en diensten die door een belastingplichtige voor meer dan 90 % voor zijn privédoeleinden of andere dan bedrijfsdoeleinden, waaronder niet-economische activiteiten, worden gebruikt, volledig van het recht op aftrek mag uitsluiten.

De machtiging voor deze bijzondere maatregel is Oostenrijk oorspronkelijk verleend bij Beschikking 2004/866/EG⁴ van de Raad van 13 december 2004 tot en met 31 december 2009 en werd opnieuw verleend bij Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU van de Raad van 22 december 2009 tot en met 31 december 2012. Dit besluit werd vervolgens verlengd bij Uitvoeringsbesluit 2012/705/EU⁵ van de Raad van 13 november 2012 tot en met 31 december 2015, bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/2428⁶ van de Raad van 10 december 2015 tot en met 31 december 2018, bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/1487⁷ van de Raad van 2 oktober 2018 tot en met 31 december 2021, en bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1779 van de Raad van 5 oktober 2021 tot en met 31 december 2024.

In zijn huidige verzoek heeft Oostenrijk de Commissie meegedeeld dat de toepassing van de bijzondere maatregel doeltreffend is gebleken om de btw-inning te vereenvoudigen, omdat hij de administratieve kosten verlaagt en zowel de belastingdienst als de belastingplichtigen meer rechtszekerheid biedt. Wanneer goederen en diensten voor minder dan 10 % voor bedrijfsdoeleinden worden gebruikt, hoeft het daadwerkelijke gebruik ervan niet te worden bepaald. In het andere geval zou het privégebruik moeten worden bepaald en gedocumenteerd, en vervolgens belast op grond van artikel 26 van de btw-richtlijn. De belastingdienst zou erop moeten toezien dat het privégebruik correct wordt belast. Dankzij de bijzondere maatregel zijn uitgebreide documentatie-, toezicht- en controlemaatregelen overbodig, waardoor de lasten voor zowel de belastingautoriteiten als de belastingplichtigen worden verlicht.

Bovendien zouden minimale wijzigingen in de verhouding tussen het gebruik voor privé- en bedrijfsdoeleinden van een goed dat of een dienst die nauwelijks voor bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt, tot een herziening van de afgetrokken btw leiden. Deze beperkte herziening zou zowel uit het oogpunt van de belastingplichtige als van de belastingdienst disproportioneel zijn.

⁴ Beschikking 2004/866/EG van de Raad van 13 december 2004 waarbij Oostenrijk wordt gemachtigd af te wijken van artikel 17 van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting (PB L 371 van 18.12.2004, blz. 47).

⁵ Uitvoeringsbesluit 2012/705/EU van de Raad van 13 november 2012 tot wijziging van Beschikking 2009/791/EG en Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU waarbij respectievelijk Duitsland en Oostenrijk worden gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 319 van 16.11.2012, blz. 8).

⁶ Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/2428 van de Raad van 10 december 2015 tot wijziging van Beschikking 2009/791/EG en Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU waarbij respectievelijk Duitsland en Oostenrijk worden gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 334 van 22.12.2015, blz. 12).

⁷ Uitvoeringsbesluit (EU) 2018/1487 van de Raad van 2 oktober 2018 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU waarbij de Republiek Oostenrijk wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 251 van 5.10.2018, blz. 33).

Oostenrijk geeft voorts aan dat de bijzondere maatregel ook doeltreffend is gebleken bij het voorkomen van belastingontduiking of -ontwijking, omdat hij ongerechtvaardigde en frauduleuze aftrek van voorbelasting voorkomt. De bijzondere maatregel zorgt voor meer billijkheid doordat hij verstoringen voorkomt die het gevolg zijn van ongerechtvaardigde cashflowvoordelen voor belastingplichtigen die een goed of dienst nauwelijks voor bedrijfsdoeleinden gebruiken maar de btw voor dit geringe bedrijfsgebruik mogen aftrekken, ten opzichte van belastingplichtigen die het goed of de dienst uitsluitend voor bedrijfsdoeleinden gebruiken.

Volgens het door Oostenrijk ingediende verslag blijkt uit de evaluatie van het voor aftrek vereiste minimumpercentage voor zakelijk gebruik van goederen en diensten dat de 10 %-drempel voor bedrijfsdoeleinden laag genoeg is om geen noemenswaardige invloed te hebben op het totale bedrag aan btw dat daadwerkelijk wordt geïnd in het stadium van het eindverbruik, en dus geen negatieve gevolgen heeft voor de eigen btw-middelen van de Unie.

Op basis van de door Oostenrijk verstrekte informatie meent de Commissie te mogen begrijpen dat de opsplitsing 10 %-90 % tussen gebruik voor bedrijfsdoeleinden en gebruik voor andere dan bedrijfsdoeleinden nog altijd een goede maatstaf is om te bepalen voor welke transacties eerstgenoemd gebruik als onbeduidend kan worden aangemerkt.

De bijzondere maatregel maakt een en ander bijgevolg gemakkelijker voor zowel de belastingdienst als de bedrijven omdat er nadien geen controle meer moet worden uitgeoefend op het gebruik van de goederen of diensten die bij de aanschaf ervan van het recht op aftrek werden uitgesloten, met name in verband met een eventuele belasting van het privégebruik overeenkomstig de artikelen 16 of 26 van de btw-richtlijn of een eventuele herziening van de aftrek krachtens de artikelen 184-192 van die richtlijn. Het is daarom passend de bijzondere maatregel te verlengen.

Een verlenging moet evenwel in de tijd beperkt zijn zodat kan worden geëvalueerd of de bijzondere maatregel passend en effectief is en of de voorwaarden waarop hij gebaseerd is, nog altijd geldig zijn. Daarom wordt voorgesteld de derogatie tot eind 2027 te verlengen en Oostenrijk te verzoeken, indien het zou overwegen nog een verlenging aan te vragen na 2027, uiterlijk op 31 maart 2027 samen met dat verzoek een verslag voor te leggen met daarin ook een evaluatie van de gehanteerde procentuele opsplitsing tussen gebruik voor bedrijfsdoeleinden en gebruik voor andere dan bedrijfsdoeleinden, die als basis dient voor de afreksluiting.

- **Samenhang met de huidige bepalingen op dit beleidsgebied**

Aan een andere lidstaat (Duitsland⁸) is een soortgelijke derogatie toegestaan met betrekking tot de uitsluiting van het recht op aftrek van de voorbelasting ter zake van goederen en diensten, wanneer die goederen en diensten door een belastingplichtige voor meer dan 90 % voor zijn eigen privédoeleinden of voor de privédoeleinden van zijn werknemers, dan wel in het algemeen, voor andere dan bedrijfsdoeleinden of niet-economische activiteiten worden gebruikt.

⁸ Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1776 van de Raad van 5 oktober 2021 tot wijziging van Beschikking 2009/791/EG waarbij de Bondsrepubliek Duitsland wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 360 van 11.10.2021, blz. 112).

Krachtens artikel 176 van de btw-richtlijn zal de Raad bepalen voor welke uitgaven geen recht op aftrek van de btw bestaat. In afwachting daarvan mogen de lidstaten de uitsluitingen die op 1 januari 1979 van toepassing waren, handhaven. Er bestaat derhalve een reeks standstillbepalingen die het recht op aftrek van belastingplichtigen beperken.

Er zijn in het verleden initiatieven genomen om regels vast te stellen voor de uitgavencategorieën die aan een beperking van het recht op aftrek kunnen worden onderworpen⁹; de onderhavige derogatie is evenwel een passende maatregel in afwachting van de harmonisatie van deze regels op EU-niveau.

De voorgestelde bijzondere maatregel is daarom in overeenstemming met de bestaande bepalingen van de btw-richtlijn.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 395 van de btw-richtlijn.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Gelet op de bepaling in de btw-richtlijn die de grondslag voor het voorstel vormt, is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing.

- **Evenredigheid**

Dit besluit betreft een machtiging die wordt verleend aan een lidstaat op diens eigen verzoek, en houdt geen enkele verplichting in.

Gelet op zijn beperkte werkingssfeer staat de bijzondere maatregel in verhouding tot het beoogde doel, namelijk de inning van de btw vereenvoudigen en bepaalde vormen van belastingontduiking of -ontwijking voorkomen. Hij gaat niet verder dan wat nodig is om deze doelstelling te bereiken.

De derogatie is ook beperkt in de tijd en Oostenrijk moet een verslag over de werking en de doeltreffendheid van de bijzondere maatregel opstellen als het deze wil verlengen.

- **Keuze van het instrument**

Het voorgestelde instrument is een uitvoeringsbesluit van de Raad.

Overeenkomstig artikel 395 van de btw-richtlijn kan slechts van de normale btw-regels worden afgeweken indien de Raad een lidstaat daartoe op voorstel van de Commissie met eenparigheid van stemmen machtigt. Een uitvoeringsbesluit van de Raad is het aangewezen instrument, omdat het tot een individuele lidstaat kan worden gericht.

⁹ COM(2004)728 def. — Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 77/388/EEG met het oog op de vereenvoudiging van de btw-verplichtingen (PB C 24 van 29.1.2005, blz. 10), ingetrokken op 21 mei 2014 (PB C 153 van 21.5.2014, blz. 3).

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Er zijn geen belanghebbenden geraadpleegd. Dit voorstel is gebaseerd op een verzoek van Oostenrijk en heeft uitsluitend betrekking op deze lidstaat.

- **Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

Er behoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

- **Effectbeoordeling**

Het voorstel voor een uitvoeringsbesluit van de Raad strekt ertoe de inning van de btw te vereenvoudigen door Oostenrijk toe te staan een bijzondere maatregel te blijven toepassen op grond waarvan het de btw op goederen en diensten die door een belastingplichtige voor meer dan 90 % voor privé- dan wel voor andere dan bedrijfsdoeleinden worden gebruikt, inclusief niet-economische activiteiten, volledig van het recht op aftrek mag uitsluiten.

Volgens Oostenrijk verlicht de bijzondere maatregel de administratieve lasten voor zowel de bedrijven als de belastingdienst omdat er nadien geen controle meer moet worden uitgeoefend op het gebruik van de goederen of diensten die bij de aanschaf ervan van het recht op aftrek werden uitgesloten, met name in verband met een eventuele heffing over het privégebruik of herziening met betrekking tot de aftrek.

De gevraagde ondergrens voor aftrek van de voorbelasting, namelijk dat goederen voor ten minste 10 % voor bedrijfsdoeleinden worden gebruikt, is relatief laag. Volgens Oostenrijk zal de verlenging van deze bijzondere maatregel daarom maar weinig invloed hebben op de totale belastingopbrengst in het stadium van het eindverbruik en zal hij geen negatieve gevolgen hebben voor de eigen middelen van de Unie uit de btw.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel zal geen negatieve gevolgen voor de EU-begroting hebben.

5. OVERIGE ELEMENTEN

Het voorstel is beperkt in de tijd en bevat een vervalbepaling (31 december 2027).

Indien Oostenrijk een verdere verlenging van de bijzondere maatregel na 2027 nodig acht, moet het de Commissie uiterlijk 31 maart 2027 een verslag over de toepassing ervan voorleggen met daarin ook een evaluatie van de procentuele opsplitsing, samen met het verzoek om verlenging.

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU waarbij de Republiek Oostenrijk wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde¹, en met name artikel 395, lid 1, eerste alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG betreffen het recht op aftrek van een belastingplichtige ter zake van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) op goederen en diensten die hij ten behoeve van zijn belaste activiteiten heeft ontvangen.
- (2) Bij Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU² van de Raad werd Oostenrijk gemachtigd een bijzondere maatregel te blijven toepassen die afwijkt van de artikelen 168 en 168 bis van Richtlijn 2006/112/EG teneinde de btw op goederen en diensten volledig uit te sluiten van het recht op aftrek wanneer die goederen en diensten voor meer dan 90 % worden gebruikt voor de privédoeleinden van een belastingplichtige of diens werknemers of, meer in het algemeen, voor andere dan bedrijfsdoeleinden of niet-economische activiteiten (“de bijzondere maatregel”). De machtiging voor de toepassing van deze bijzondere maatregel vervalt op 31 december 2024.
- (3) Bij brief, ingekomen bij de Commissie op 20 maart 2024, heeft Oostenrijk overeenkomstig artikel 395, lid 2, eerste alinea, van Richtlijn 2006/112/EG verzocht om de bijzondere maatregel te mogen blijven toepassen.
- (4) Overeenkomstig artikel 2 van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU van de Raad heeft Oostenrijk, samen met het verzoek om verlenging, een verslag over de toepassing van de bijzondere maatregel voorgelegd, dat ook een evaluatie omvat van de gehanteerde procentuele opsplitsing ter zake van het recht op aftrek van de btw.

¹ PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU van de Raad van 22 december 2009 waarbij de Republiek Oostenrijk wordt gemachtigd een maatregel te blijven toepassen die afwijkt van artikel 168 van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 348 van 29.12.2009, blz. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2009/1013/oj).

- (5) Overeenkomstig artikel 395, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 2006/112/EG heeft de Commissie de overige lidstaten bij brief van 16 mei 2024 van het verzoek van Oostenrijk in kennis gesteld.
- (6) Bij brief van 17 mei 2024 heeft de Commissie Oostenrijk meegedeeld dat zij over alle gegevens beschikte die zij nodig achtte voor de beoordeling van het verzoek.
- (7) Volgens Oostenrijk is de bijzondere maatregel zeer doeltreffend gebleken om de inning van de btw te vereenvoudigen en belastingontduiking en -ontwijking te voorkomen. De bijzondere maatregel verlicht de administratieve lasten voor zowel de bedrijven als de belastingdienst omdat er nadien geen controle meer moet worden uitgeoefend op het gebruik van de goederen of diensten die bij de aanschaf ervan van het recht op aftrek werden uitgesloten.
- (8) Op basis van het door Oostenrijk ingediende verslag is het voor aftrek vereiste minimumpercentage van 10 % voor zakelijk gebruik van goederen en diensten laag genoeg om geen noemenswaardige invloed te hebben op het totale bedrag aan btw dat daadwerkelijk wordt geïnd in het stadium van het eindverbruik.
- (9) Rekening houdend met de positieve gevolgen voor zowel de bedrijven als de belastingdienst, acht de Commissie het passend de bijzondere maatregel te verlengen.
- (10) De bijzondere maatregel moet beperkt blijven tot de tijd die nodig is om te evalueren of de maatregel doeltreffend is en de procentuele opsplitsing ter zake van het recht op btw-aftrek passend is. Oostenrijk moet derhalve worden gemachtigd de bijzondere maatregel te blijven toepassen gedurende nog eens drie jaar, meer bepaald tot en met 31 december 2027.
- (11) Gezien de beperkte werkingssfeer en toepassingsduur van de bijzondere maatregel staat deze in verhouding tot het beoogde doel, namelijk de inning van de btw vereenvoudigen en bepaalde vormen van belastingontduiking of -ontwijking voorkomen.
- (12) Indien Oostenrijk een verlenging van de bijzondere maatregel na 2027 nodig acht, moet het de Commissie uiterlijk 31 maart 2027, samen met het daartoe strekkende verzoek, een verslag over de toepassing van de maatregel voorleggen met daarin ook een evaluatie van de procentuele opsplitsing.
- (13) De bijzondere maatregel zal geen negatieve gevolgen hebben voor de eigen middelen van de Unie uit de btw.
- (14) Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 2 van Uitvoeringsbesluit 2009/1013/EU wordt vervangen door:

“Artikel 2

Dit besluit vervalt op 31 december 2027.

Een verzoek tot verlenging van de bij dit besluit toegestane derogatiemaatregel wordt uiterlijk op 31 maart 2027 bij de Commissie ingediend.

Bij een dergelijk verzoek wordt een verslag over de toepassing van deze maatregel gevoegd, dat ook een evaluatie omvat van de op basis van dit besluit gehanteerde procentuele opsplitsing ter zake van het recht op aftrek van de btw.”.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Republiek Oostenrijk.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*